

la humanitat

Any II : Núm. 144
Barcelona, 26 d'abril de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56, segon : Telèfon 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 21518

Fundador: LLUIS COMPANYS

LES LLIBERTATS DE CATALUNYA

El Dr. Jaume Aiguader, diu, que si la Revolució i la República volen viure, cal que donin la llibertat a Catalunya

Havem preguntat a l'alcalde de Barcelona, senyor Jaume Aiguader, la seva opinió sobre el moment polític actual, i aquest ens digué:

—La meua resposta està inclosa en el que vaig dir dies passats en una conferència que vaig donar a Sitges. El dia 14 d'abril vaig dir, quan solemnialment proclamàvem la República Catalana, que ens prometiem les llibertats per a Catalunya.

Les coses no han anat tant de pressa com nosaltres volíem i, a més a més, els nostres desigs foren interpretats d'una altra manera. La falla pervingué de què els homes que es posaren davant del Govern de la República interpretaren com a problema jurídic el que no era més que un problema revolucionari. Cregueren poder prescindir del període més o menys llarg de dictadura que sempre segueix a tota revolució, sense pensar que l'embranchida popular seria intervenguda i sabotjada per l'element reaccionari.

Entre les coses que confiàvem obtenir, com a conseqüència immediata de la Revolució, estava la llibertat de Catalunya.

Aquesta llibertat encara no ha estat assolida. Es proxima. Confiem tots que serà aprovada plenament; però la voluntat del poble de Catalunya, mentrestant, no està satisfeta.

No hem volgut significar, en demanar la llibertat de Catalunya, una ofensa ni un menyspreu envers les altres terres espanyoles. Reclamem un dret que ens correspon.

No és una separació, no és una dispersió, ni una ofensa que fem als altres pobles de les terres espanyoles amb la nostra demanda. És senzillament que ens sentim amb ànima i alè suficient per amar davant; però ens cal, primer que tot, la nostra llibertat.

L'Estatut de Catalunya ha estat elaborat pels partits francament republicans de Catalunya. No és obra d'un sol partit sinó que és obra de tots els partits democràtics. Sintetitza el desig ferm de la nostra terra. Més de mig milió d'habitants es pronuncien per l'Estatut. És, avui, la voluntat plena de Catalunya.

Així col·loca els nostres parlamentaris en una situació diferent a la dels altres diputats. Els diputats de Catalunya porten un mandat clar, concret i ben precís. Mentre el poble català no ens mani esmenar-ho, d'aquell codi no en podem treure res que afecti la seva essència.

En aquests moments es parla molt de la sobirania del Parlament i de la de l'Estat. Tant la una com l'altra són sobiranes delegades perquè la sobirania única i legítima és la del poble. L'Estat, el Parlament no manen més que per delegació.

Els parlamentaris catalans tenim un compromís concret que ens ha marcat el poble i que no podem tocar en la seva essència ni en els seus principis. Si no ens són acceptats, tenim de tornar a Catalunya i preguntar què és el que ella vol fer.

L'acceptació o la no acceptació de l'Estatut ha de significar per a nosaltres la victòria o la desfeta de la Revolució.

Una revolució és determinada per forces complexes; però el més vivent d'una revolució són problemes concrets i clars que cal resoldre amb la victòria. El poble de Catalunya posà en la Revolució el sentit i l'esperança de la seva llibertat.

Si la nostra llibertat és acceptada, per a nosaltres la Revolució ha triomfat. Si és bandejada, ha estat vençuda. La Catalunya revolucionària, vibrant, la que sent l'angoixa ciutadana de noves aspiracions i noves idees, ha de formar en peu de guerra altra volta i recomençar l'obra revolucionària que es proposava abans del 14 d'abril.

Cal pensar—i caldria que els nostres enemics recapitessin sobre això—, cal pensar que Catalunya, de sensibilitat tan aguditzada, considera l'Estatut i la seva llibertat com la pedra de tot amb la qual el poble pot comprovar si s'ha mort o si encara viu la Monarquia espanyola. La victòria o la desfeta de les llibertats catalanes, ha estat sempre l'obra de la Monarquia.

Els segles de dominació dels Aus-

tries, els segles de dominació dels Borbons, han plasmat a la seva imatge l'ànima castellana, una part de l'ànima, almenys, perquè no vull acusar-los a tots, enemiga de les llibertats de Catalunya i de tots els pobles d'Espanya. No era pas aquest l'esperit ni l'ànima de tots els pobles que formaren la unitat ibèrica.

Cal tenir entès que no és cert que els pobles que formen la península siguin enemics. Els qui són enemics d'uns i altres són els poderosos, els que volen dominar. El pagès que cava la terra al Sud, quina enemistat pot tenir contra l'obrèr i contra el pagès del Nord? Quina enemistat pot tenir contra l'obrèr i el pagès que moltes llègies enllà treballa també i al qual el primer no ha vist mai i contra el qual no té cap interès oposat? Un i altre no tenen res que els separi: ans al contrari, hi ha una cosa que els uneix, i és l'opressió i la injustícia que per damunt de tots plana alhora.

Són els poderosos els que lluiten uns amb altres; però, amics, ells lluiten d'una manera retòrica i fan lluitar en canvi d'una manera efectiva els pobles que menen. I aquell pobre pagès i

tra els senyors. No era una guerra social com la dels nostres pagesos. Es tractava d'una rebel·lió política precursora de la revolució francesa. Gairebé en els mateixos termes que els homes de la Convenció predicaven els gremis valencians en enfrontar-se contra el primer Austria, l'emperador Carles V. en un acte d'indignació ciutadana, emesos per uns principis i lleis exponantíes, però que arrencaven del fons del cor i l'esperit de dignitat que senten els catalans, davant de qui vol oprimir-los, proclamaren el que més tard, vencedora, havia de conquistar la revolució francesa.

Recordo una dita: una dona anava pels carrers de València amb el seu filllet quan s'escaigué passar un cavaller: —Mira-te'l, nen, mira-te'l: és l'últim que veus, digué. El sentiment de tolerància i de justícia per a tots els homes el palesà un dels capitosts de la revolució quan en una reunió on hi havia barrejats catòlics i mahometans enemics irreconciliables fins aleshores, malgrat una mateixa opressió planada damunt d'uns i altres, deia: —Tots som germans. Tots som iguals. No hi ha catòlics ni mahometans. Tots som germans davant de la justícia que proclamem. I, per a demostrar-ho, jo us batejo a tots. I agafant una escombria la mullà en una galleda d'aigua i batejà tots els presents.

Aquest era l'esperit de les germanies de València que volien instaurar una nova llei, més profunda que la que fins aleshores havia dominat, i que feia igual a tots els homes, abolint les castes i anorreant les oligarquies.

Les germanies foren vençudes. No tingueren la sort dels pagesos catalans. Però la llur gesta davant la història perdurà per sempre més i encara avui els pobles de València recorden amb devoció la lluita dels seus gremis contra les tropes de Carles V.

Aquest és l'esperit del poble català. Volem la llibertat per implantar una justícia.

El que té de fer la República si vol ésser francament i lleialment revolucionària ha d'ésser obrir les portes de bat a bat a fi perquè hi passin tots els ideals; que s'acabin les violències; que els pobles puguin assolir els llurs pensaments i arribar d'una manera incruenta a l'obtenció de la seva il·lusió suprema.

Però per a tot això necessitem la nostra llibertat. Ens cal la nostra llibertat, no pas per a ressuscitar la vella Catalunya, no per a refer totes aquelles coses glòries que varem realitzar en altres temps i que avui són per a nosaltres una glòria veritable, però una cosa pretèrita. No. Nosaltres volem conquistar Catalunya per a l'esperit que iniciaren els remenses alliberadors i les germanies valencianes; intentem alliberar tots els homes de la terra i necessitem la nostra llibertat, perquè la llibertat no és una finalitat sinó un mitjà per a assolir altres aspiracions.

Si la República, vol gaudir de llibertat i de democràcia, no podrà garantir-la més que donant la llibertat als catalans. No som nosaltres gent que s'avngui a callar sota els opressors. La dominació és per als catalans l'ordre de revoltar-se i a desgrat que una i altra volta sigui vençut, retorna amb nou braó a la lluita.

Un poble, un estament, no mor mai si té una dignitat dintre, perquè els pobles, com els estaments, no moren per la llur dissort: moren pels llurs vicis. La dissort els enforteix més que no pas els avassalla. Si la llibertat ens és negada, regatejada, escatimada, nosaltres continuarem la lluita; i la República Espanyola per a dominar-nos haurà de caure, com hagueren de caure sempre les monarquies espanyoles, en un règim de dictadura.

Contra nosaltres no valen les bones paraules que tapen fets indignes ni els procediments tèrbols que han emprat sempre els poderosos. No callem més que amb la mordassa a la boca; no estem quiets més que ben lligats. I per a ben lligar-nos i per amordassar-nos cal establir una dictadura i les dictadures que pesen damunt nostre hauran de pesar també damunt de totes les terres espanyoles.

Si la revolució espanyola i la República Espanyola volen viure cal que donin la llibertat a Catalunya.

J. Hoover, president dels Estats Units, el qual ha rebutjat tot tracte amb Al Capone, com pretenia aquest per tal de trobar el fill de Lind' ergh

Sinistre marítim

Més detalls de l'esfondrament del pesquer «Ulía Mendi»

Londres, 25. — Segons les darreres informacions rebudes, hom té por que siguin dotze els membres de la tripulació del pesquer espanyol «Ulía Mendi», que han desaparegut a conseqüència del naufragi del dit vaixell.

Els dos supervivents, que són el maquinista Gabino Pérez, de San Sebastián, i Gumersindo Gómez, mariner, de Pontevedra, han declarat que el «Ulía Mendi» topà amb un rocall, obrint-se immediatament una via d'aigua sota el departament de màquines. El fet va ocórrer a unes cinc milles de la costa; el capità, senyor Lluís Olea, féu girar el vaixell amb intenció de guanyar la costa, i com a mesura de precaució, ordenà que quatre mariners s'embarquessin en una canoa amb els papers de l'embarcació.

La canoa fou presa a remolc, però desgraciadament el trencà el cable. El pesquer llançà constantment cohets de socors, i en esgotar-se aquests, es calà foc a les xarxes de pesca, prèviament impregnades de parafina.

El maquinista i el mariner que han donat aquests informes foren recollits sis hores després pel vapor anglès «Daldorch». — Fabra.

El ministre d'Estat espanyol, senyor Zulueta, s'entrevista amb Brunning

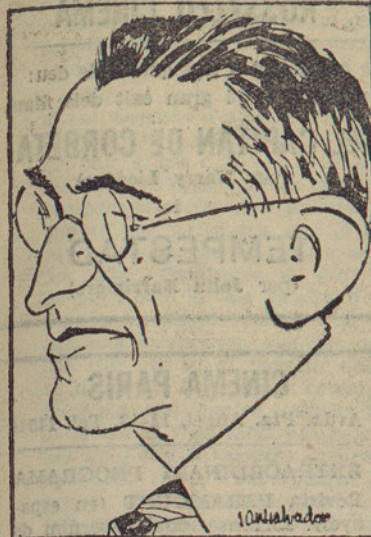
Gonebra. — El ministre d'Estat espanyol, senyor Zulueta, que durant la seva estada a Ginebra, s'ha entrevistat amb diversos homes d'Estat, ha visitat a l'hotel on s'estatja el can-

BRUNNING

celler alemany, senyor Brunning, amb el qual celebrà una cordial conferència, durant la qual foren examinades les relacions polítiques entre Alemanya i Espanya, amistoses en extrem, i es canviaren també impressions sobre qüestions internacionals de palpitant actualitat, especialment la Conferència del Desarmament i la qüestió xino-japonesa.

Demà, a la tarda, celebrará una reunió el Comitè dels Dinou, per tal d'ocupar-se del conflicte xino-japonès.

El ministre espanyol senyor Zulueta, que, per la seva activitat i iniciatives s'ha convertit en una de les primeres figures de la Conferència de Ginebra

Xicago la Meca dels bandits

Detenció d'una banda de criminals

Londres, 23. — Comuniquen de Xicago que la policia d'aquesta ciutat, després d'algunes recerques, ha pogut detenir una banda composta per onze criminals, acusats d'haver raptat M. Woolverton, el ric industrial desaparegut fa poc temps, així com d'haver efectuat 29 atacs a mà armada, contra diverses banques de l'Estat d'Illinois.

La policia pogué procurar-se l'adreça d'una casa on la banda, tenia costum de reunir-se. Un veritable exèrcit de forces policiaques, armats d'armes, metralladores, granades, bombes de gas, va invadir la casa on els criminals estaven reunits.

En els subterrànies de la casa, s'hi trobà queviures i municions, en gran quantitat per a resistir un seti d'un mes.

Quan la policia va invadir la casa, tots els afiliats a la banda, estaven encara dormint, i pogueren ésser detinguts sense necessitat de disparar un sol tret.

LA POLITICA FRANCESA

Herriot, en un discurs, ataca durament Tardieu

París. — En un discurs pronunciat a Livron-sur-Drome, Herriot reprotxà a Tardieu l'haver intentat demostrar que la majoria actual meresqué la confiança del país i que la majoria republicana en arribar a la Cambra la destruiria.

Recordà Herriot que hi havia a França 650.000 obrers en atur forçós i uns dos milions en atur parcial. Per altra part, hi hagué a França en 1931, onze mil fallides o liquidacions judicials que no gaudiren de certs favors com gaudi, per exemple, el Banc Nacional de Crèdit, que beneficià d'un préstec de dos mil milions.

Posà després de relleu la crisi actual

HERRIOT

de desconfiança del capital i es preguntà si aquest resultat no donen dret a anunciar una catàstrofe en el cas que les esquerres formessin majoria en la pròxima Cambra.

En política exterior manifestà Herriot que mai desaprovarà el principi d'organització internacional.

Acabà dient Herriot que el partit radical socialista pervererà en treballar per millorar la situació exterior i la interior, en reclamar una majoria purament republicana.